

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 2 (779–780)

2017 m. sausio 28 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

„PARAGAUK PASAULIO, PARAGAUK LIETUVOS“

Parodoje „Adventur“
pristatyti sėkmingiausi
2016 m. savivaldybių
turizmo projektai
21–24 p.

Parodoje su šūkiu „Paragauk Klaipėdos kultūros“ turistiškai apsirėngęs miesto meras Vytautas Grubliauskas (centre) su dukra kvietė apsilankyti ne tik kultūros sostinėje Klaipėdoje, bet geriau pažinti ir visą regioną. Kaip bendrystės įrodymą jis pakvietė visų Klaipėdos regiono savivaldybių merus, Seimo narį Antaną Vinkų ir Vilniaus merą Remigijų Šimašių prie Klaipėdos regiono švyturio

Romo Gurklio nuotr.

LIETUVA NUO A IKI Z

Plungė – laisvasis miestas! _____ 4–5 p.

TAURAGIŠKIŲ KOMANDOS DARBAI IR SUMANYMAI

Pokalbis su Tauragės rajono meru Sigitu Mičiuliu _____ 6–7 p.

ŽMOGAUS IR GAMTOS SANTYKYJE REIKALINGAS BALANSAS

Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis kreipėsi į aplinkos ministrą _____ 9 p.

9 771392 460000

PLUNGĖ – LAISVASIS MIESTAS!

Meras AUDRIUS KLIŠONIS

Mūsų rajone nėra nė vienos silpnos kultūros įstaigos. Plungės kultūros centro tvarkymui šiemet buvo gauta 180 tūkst. eurų. Paskutinės žinios puikios – net septyni Plungės kultūros centro meno vadovai įvertinti Kultūros ministro premijomis! Nepaisant šios aplinkybės, kitų metų Valstybės investicijų programos (VIP) lėšų Plungės kultūros centro pastate suplanuotiems darbams kol kas nenumatyta nė cento! Apie tai jau kalbėta su Seimo Kultūros komiteto pirmininku Ramūnu Karbauskiu – preliminariai ties Plungės kultūros centro eilute atsirado įrašas „200 tūkst. eurų“. Ar tokia suma ir bus skirta, paaiškės tik vasario mėnesį. Plungės viešajai bibliotekai iš VIP taip pat nėra numatyta lėšų. Gavau žodinį R. Karbauskiui patikinimą, kad ir šiai įstaigai bus parodytas dėmesys, skiriant nors dalį lėšų vaikų bibliotekos pastatui tvarkyti.

Savivaldybė šiemet skyrė lėšų Plungės kultūros centrui ir Plungės viešajai bibliotekai tarnybiniams automobiliams įsigyti. Tai savitas šių įstaigų darbuotojų paskatinimas už gerus darbo rezultatus.

Vienas sėkmingų projektų – bibliotekos iniciatyva sukurta išmaniojo Plungės dvaro parko programėlė mobiliuosiuose telefonuose. „Plungės išmanusis parkas“ pripažintas sėkmingiausiu 2016 metų Lietuvos turizmo produktu!

Puikiai dirba ir Plungės Mykolo Oginskio me-

Taip buvo vadinami miestai, XVIII amžiuje „išlaisvinti“ iš seniūnų valdžios ir gavę teisę savarankiškai disponuoti žiems skirta žeme, verstis amatais, prekyba, išsirinkti savą valdžią, teismą. Kitaip tariant – miestai, gavę savivaldos teisę. 1792 m. tokias privilegijas sau išsirūpino Plungė. Taigi šiemet miestas švenčia 225-ąsias savivaldos metines. Kada, jei ne dabar, tinkamiausias laikas apžvelgti, ką dabartiniai savivaldybės vadovai nuveikė praėjusiais ir ką nuveiks šiais – jubiliejiniais metais?

no mokykla ir naujoji jos vadovė Rita Urniežienė. Kolektyvas ne tik susitvarko su savo tiesioginiu darbu, bet ir užmezgė draugiškus santykius su Plungės partneriu Tukumu. Be to, kartu su Platelių meno mokykla gali pasigirti naujais ryšiais su viena iš Nyderlandų savivaldybių, kurios pučiamųjų orkestras jau koncertavo Plungėje ir pakvietė mūsų pūtikus atsakomojo vizito.

Be abejonės, sieksime, kad būtų tęsiami ir Oginskio dvaro ansamblio tvarkymo darbai. Ketvirtame Oginskio rūmų rekonstravimo etape numatyta baigti darbus antrame rūmų aukšte ir rūsiuose, prancūziškojo stiliaus parko dalyje, žirgyno pastate. Daliai projektų tikimasi finansavimo iš Lietuvos–Latvijos fondų, tačiau tik vasarį paaiškės, ar bus skirta lėšų.

Rastas kompromisas ieškant geriausios vietos Plungėje karjerą pradėjusio kompozitoriaus ir dailininko M. K. Čiurlionio paminklui. Atsižvelgta į Kultūros paveldo departamento specialistų įžvalgas ir pritarta jų siūlomai vietai dvaro parke. Už šiai idėjai įgyvendinti numatytas lėšas kol kas nupirkta bronzos paminklui išlieti.

Ne be Vyriausybės vicekanclerio Rimanto Vaitkaus pagalbos Plungės savivaldybė pateko ir į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio paminėjimo programą. Šios programos lėšomis Alsėdžiuose bus įamžintas Nepriklausomybės Akto signatarų atminimas. Tuo pačiu metu bus tvarkoma ir miestelio centrinė dalis. Taigi Alsėdžių veidas taip pat keisis.

Norėčiau padėkoti visiems rajono sportininkams už Plungės vardo garsinimą įvairaus lygio varžybose. Puikių rezultatų pasiekė krepšininkai – net keturios komandos išėjo į aukštesnį divizioną! Nuoširdžiai sveikinu, nors tai ir susiję su papildomomis išlaidomis kelionėms į kitus miestus. Keletas mūsų jaunuolių ir mergina yra Lietuvos krepšinio rinktinii nariai. Gal jų geras pavyzdys užves ant šio kelio ir kitus jaunos žmones?

Gaila, kad olimpiadoje pasiekti aukštumų nepavyko plungiškiui Henrikui Žustautui, tačiau vaikas jaunas, stiprus, tad ne viena pergalė jo laukia ateityje.

Šią savivaldybės kadenciją įsteigėme naują įstaigą – VŠĮ „Plungės futbolas“. Tikėjome, kad bus geriau, bet nesitikėjome, kad taip gerai! Steigiant įstaigą futbolą žaidė 80 vaikų, o šiuo metu – 200! Be to, bendradarbiaujant su Lietuvos futbolo federacija prie Plungės technologijų ir verslo mokyklos buvo įrengtas dirbtinės dangos futbolo stadionas, taip pat keturios mini futbolo aikštelės prie vaikų lopšelių-darželių. Kaip papildomą paskatinimą gavome ir plastikinių kėdžių žiūrovams.

Ypač dėkojame visiems žmonėms, prisidėjusiems prie „Supermiesto“ aikštelės įrengimo Plungėje. Aikštelės įranga nupirkta su penkerių metų garantija ir aptarnavimu. Matant, kokia aikštelė populiari tarp miesto gyventojų, kitais metais ją planuojama dar labiau išplėsti. Didelio sportuojančiųjų dėmesio sulaukia ir sporto aikštynai prie „Ryto“ mokyklos. Kartu su partneriais iš Bjerkreimo įrengta treniruoklių aikštelė prie Akademiko Adolfo Jucio pagrindinės mokyklos.

Artimiausiu metu planuojama atplėsti vokus su pasiūlymais Mendeno gatvėje statyti naują sporto centrą su baseinu. Susidomėjimas be galo didelis. Gavome 17 užklausų. Tiesa, buvome gavę

šaukimą į teismą su reikalavimu atidėti procedūras, tačiau pareiškėjas, įvertinęs savo motyvus, atsisakė pretenzijų ir atsiėmė ieškinį, todėl, jei nebebūs kliuvinių, vokus su pasiūlymais turėtu me atplėšti sausio mėnesį.

Taip pat teko vykti į Vidaus reikalų ministeriją aiškintis dėl centrinio stadiono (parke, prie autobusų stoties) projekto. Tačiau pastabos dėl centrinio stadiono tvarkymo projekto buvo neseminės, todėl leista šį konkursą tęsti.

Pastebime, kad patys plungiškiai nori būti geresni vienas kitam ir aplinkai, kurioje gyvename. Kaip idėja *fix* daug kam iš pradžių pasirodė iniciatyva privačiomis lėšomis šiemet perdažyti medinę Platelių bažnyčią. Nukritus medžių lapams ji dar labiau matoma. Jos išorės sienos perdažytos vien tik rėmėjų lėšomis. Parapijos lėšomis buvo pasamdyti meistrai. Labai prasmingas projektas, dėkoju visiems, kurie prie to prisidėjo.

Gražią iniciatyvą – išvalyti Babrungo upės ruožo (miesto teritorijoje) dugną – parodė Plungės Rotary klubas. Aš ir pats vilkausi naro kostiumą ir kartu su bičiuliais iš klubo tempiau į krantą upės vagoje aptiktą šlamštą. Tradicijas paremti neįgalius vaikus puoselėja ir Plungės „Lions“ klubas. Daug metų klubo nariai kviečia plungiškius į teatralizuotus koncertus, o už bilietus gautas lėšas skiria labdarai.

**Mero pavaduotojas
MINDAUGAS JURČIUS**

Daug metų didžiausia Plungės rajono savivaldybės biudžeto dalis skiriama švietimui. Stambiausi darbai šiais metais buvo atlikti „Saulės“ gimnazijoje. Sutvarkius sporto aikštyną sudarytos daug geresnės sąlygos sportuoti ne tik moksleiviams, bet ir gyventojams. Suremontuoti ir du į gimnazijos kiemą vedantys privažiavimo keliukai. Belieka tik atsiskaityti su rangovu už papildomai atliktus darbus sutvarkant aikštelės prieigas. Sėkmingai vyko ir gimnazijos pagrindinio pastato rekonstrukcija: elektros instaliacija, apšvietimas, komunikacijos. Nebuvo galimybių šių darbų išskaidyti dalimis, todėl prie tam skirtų 116 tūkst. eurų prisidėjo ir savivaldybė, finansuodama elektros instaliacijos, interneto įdiegimo darbus.

Norėčiau ypač padėkoti buvusiam Vyriausybės vicekancleriu R. Vaitkui už tvirtą užnugarį teikiant prašymą skirti lėšų Senamiesčio mokyklos inžinerinių tinklų (šildymo, priešgaisrinės sistemos, vandentiekio) avarinei būklei likviduoti.

Darbams šiemet gauta 200 tūkst. eurų. Gruodį savivaldybės administracijos direktorius iš Vilniaus parvežė gerą žinią, kad papildomai skirta dar 120 tūkst. eurų. Taigi skola rangovui beliks nedidelė.

Nelaukiant šildymo sezono pradžios, daug būtinų darbų atlikta ir Alsėdžių gimnazijoje: sutvarkytas bendrabučio stogas ir šiluminė trasa, kurioje anksčiau pasitaikė ne viena avarinė situacija.

Pavyko ištesėti anksčiau duotą pažadą – trijuose miesto darželiuose pakeisti langus ir duris. Paskutinis šių gaminių pirkimas buvo toks sėkmingas, kad pavyko sutaupyti lėšų, kurios bus panaudotos langams pakeisti ir Prūsalių mokykloje-darželyje. Labai džiaugiamės, kad vaikų mokymo ir ugdymo įstaigose atnaujinti medicinos kabinetai.

**Administracijos direktorius
ALBERTAS KRAULEIDIS**

Praėjusiais metais atlikta nemažai smulkesnių ir stambesnių darbų, kurie pagerino Plungės įvaizdį. Vienas tokių – vadinamojo „Saulės“ pėsčiųjų tako (nuo Lurdo iki gimnazijos) sutvarkymas. Šalia išgrindus ir apšvietus pėsčiųjų taką, priėjimas prie Lurdo tapo visai kitoks. Beje, takas sutvarkytas atsižvelgus į gimnazistų iniciatyvas.

Šiemet mieste baigta Klevų ir Miškų gatvių rekonstrukcija. Sutvarkyta Alanto gatvė Kuliuose. Čia kilo problemų dėl ne kvalifikuotai parengto projekto. Nors ir buvo numatyti geologiniai tyrimai, pradėjus kasimo darbus atsivėrė dviejų metrų storio durpių sluoksnis, kurį teko iškabinėti. Dėl to padidėjo darbų vertė. Kol nepajudini tvarkomo objekto, nežinai, kas laukia. Kaip pavyzdį galiu pateikti ir šiuo metu tvarkomą tiltą per Babrungą prie Prūsalių. Kai pasižiūrėjau į ardomą tiltą iš apačios, pagalvojau, kad žmonės smarkiai rizikuodavo važiuodami per jį. Išties tiltas buvo daug blogesnės būklės, nei iš pirmo žvilgsnio atrodė.

Dideli darbai šiuo metu vyksta ir Varkalių gyvenvietėje – čia perklojama link Kulių vedanti kelio dalis. Atrodo, vairuotojams dar ilgai teks apsišarvuoti kantrybe, nes planuojama ir Plungės miesto J. Tumo-Vaižganto gatvės pabaigos rekonstrukcija, o ties Žaltakalnio gatve – ir žiedinės sankryžos statyba. Tačiau miestas atsinaujina, gražėja, „šiaulių plento“ vyrai ne stovi, o dirba, todėl laikini nepatogumai – nedidelė kaina, kai pagalvoji apie būsimą rezultatą! Varkaliuose darbai bus baigti šiais metais, savivaldybės dalis

projekte – įrengti apšviestą pėsčiųjų ir dviračių taką. Žiedo ties Žaltakalnio sankryža įrengimas – stambus, beveik 5 milijonų eurų vertės projektas. Jį pradėjus eismas iš dalies bus nukreiptas šalutinėmis miesto gatvėmis (Mendeno, Kalniškių ir kt.).

Pajudėjo ir tunelio po geležinkeliu projektas. Jau pradėtos pirkimo procedūros, dokumentai perduoti Viešųjų pirkimų tarnybai. Susidomėjimas pirmuoju Plungės savivaldybėje tarptautinio lygio didelės vertės projektu be galo didelis, todėl viliamės, kad jau šiais metais tiek būsimo tunelio vietoje, tiek žiedinėje sankryžoje, kurią planuojama įrengti ties Lentpjuvės gatve, jau bus galima įbesti kastuvą ir užkasti kapsulę ateities kartoms.

Šiuo metu taip pat baigiamos parengti bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos automobilių kelių direkcija dėl Žemaičių, Dariaus ir Girėno, Stoties gatvių sutvarkymo.

**Administracijos direktoriaus pavaduotojas
ČESLOVAS KERPAUSKAS**

Dar kadencijos pradžioje valdančioji koalicija padarė gana ambicingą pareiškimą – užtikrinti socialinę pagalbą visiems žmonėms, kuriems jos iš tiesų reikia. Mūsų savivaldybė buvo tarp tų, kuriose socialinės sferos buvo apleistos. Geras proveržis – sprendimas organizuoti lankomąją priežiūrą visame rajone. Tai šimtu procentų pasiteisino. Kaimiškosiose vietovėse girdime tik gerus atsiliepimus iš neįgalių ar vienišų žmonių. Metams baigiantis šioje srityje pajudėjome dar toliau: savivaldybės tarybos komitetuose pritarta integralios pagalbos gyventojams teikimui. Tarybai pritarus bus įkurta dar 16 etatų specialistams, kurie teiks pagalbą žmonėms, stokojantiems socialinių įgūdžių. Savivaldybė prisidės įsteigdama iš savo lėšų psichologo etatą. Šias paslaugas teiks Plungės socialinių paslaugų centras, kuris tam įsigijo automobilį. Kitas automobilis pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos programą savivaldybę pasieks ateinančiais metais. Esame iš anksto aptarę, kad tą transporto priemonę galėtume skirti Maltos ordino Plungės skyriui. Šiemet „maltiečiai“ buvo itin aktyvūs, jų paramos sulaukė ne vienas. Atsižvelgiant į šalies vadovų pavyzdį, būtina pagal išgales skatinti savanorystę ir rajonuose.

Džiaugiamės vaikų dienos centrų, veikiančių Šateikiuose ir Žemaičių Kalvarijoje, „Cyrulio“ Plungėje, kruopščiu ir nuosekliu darbu.

TAURAGIŠKIŲ KOMANDOS DARBAI IR SUMANYMAI

„Paskutinėmis gruodžio dienomis savivaldybė įsigijo elektromobilį“ – dar viena priemone, padedančia priartėti prie vizijos tapti ekologiškiausia savivaldybe šalyje, pasidžiaugia Tauragės rajono meras Sigitas Mičiulis ir priduria, kad savivaldybė ir Tauragės autobusų parkas planuoja įsigyti bent vieną elektrinį autobusą, Tauragėje įrengti greito elektros įkrovimo stotelių, o iki 2030 metų mieste pakeisti visus savivaldybės administracijos turimus automobilius elektromobiliais.

DIRBTI RAMIAI IR NUOSEKLIAI

„Pirmąsias savaites jaučiausi ganėtinai keistai, supratau, kad savivaldybėje ne viską galima padaryti greitai, kaip norėtusi, reikia įveikti daug biurokratinių kliūčių. Dirbdamas versle visada orientavausi į rezultatą, to siekdavo ir visas kolektyvas, to paties siekiu ir čia – savivaldoje, – teigia Tauragės rajono meras S. Mičiulis, pasiteiravus apie pirmąsias darbo meru dienas. – Atėjus iš privataus, paties nuo nulio sukurto verslo, buvo labai keista, kodėl čia taip viskas lėtai daroma. Paskui įsitikinau, kad yra įstatymų raizgalynė ir žmonės dirba bijodami padaryti klaidų. Politika daroma Vilniuje – Seime, Prezidentūroje, Vyriausybėje, ministerijose. Savivaldybėje sprendžiami kasdieniai, rajonui artimi ir svarbūs klausimai. Tai socialinės problemos, švietimas, kultūra, sportas, gatvės, infrastruktūra.“

„Atėjome dirbti į kolektyvą, kuriame didžioji dalis darbuotojų turi daugiametę patirtį savivaldoje. Mūsų nuostata – nesiimti skubotų reformų. Mano tikslas – gerai organizuoti savivaldybės administracijos darbą, skatinti darbuotojus naudotis pažangiais metodais“; – sako savivaldybės administracijos direktorius Modestas Petraitis.

„Skyrių vadovams suteiktas visiškas savarankiškumas ir į jų veiklą nesikišame. Svarbu – laiku ir gerai padarytas darbas, – pažymi meras. – Tiek savivaldybės administracijoje, tiek savivaldybės įmonėse pirmiausia vertinamas žmogaus profesionalumas, jo darbo kokybė ir rezultatai, o ne partiškas. Noriu, kad savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų darbuotojai labiau pasitikėtų savo jėgomis, nebijotų savarankiškai priimti sprendimus, ir kartu siekiu, kad jie prisiimtų už tai atsakomybę. Žinoma, klaidų ir problemų visada atsiranda, bet tikiuosi kitokio centrinės valdžios požiūrio į regionus.“

Neseniai rajono vadovų komandą papildė mero pavaduotoja. Virginija Eičienė pakeitė į Seimą išrinktą Aušrinę Norkienę. Nors V. Eičienė savivaldybės darbe ne naujokė – yra dirbusi ir mero padėjėja, ir mero patarėja, bet pasikeitusios pareigos kelia jai naujus reikalavimus ir iššūkius.

SAVIVALDYBĖS PASIEKIMAI IR TRUKDŽIAI

Kalbamės su Tauragės rajono meru SIGITU MIČIULIU

Gerb. mere, nors Tauragės rajono tarybos nariu esate renkamas nuo 1990 metų, pagrindinė Jūsų veikla iki tampa rajono meru buvo verslas. Ar pasikeitė savivaldybės ir verslo santykiai ir jei pasikeitė, tai kaip?

Nuolatos lankau investuotojus ir įmones, domiuosi, kokios problemos juos kamuoja, kokios pagalbos tikisi iš savivaldybės. Nuolatos susitinku su užsienio ambasadų darbuotojais, verslo asociacijų vadovais, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“, „Investuotojų forumas“, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų ir kitų verslo plėtra suinteresuotų įstaigų atstovais, kartu ieškome geriausių būdų ir sprendimų verslo situacijai Tauragėje pagerinti. Per pastaruosius dvejus metus rajono taryba yra priėmusi nemažai svarbių sprendimų, skatinančių investicijas ir darbo vietų kūrimą. Parengta Smulkiojo ir vidutinio verslo skatinimo tvarka, kuria vadovaujantis iš dalies kompensuojamos darbo vietos steigimo išlaidos, o visu etatu įdarbintam rajone registruotam asmeniui ne trumpiau kaip 36 mėnesius išlaikoma darbo vieta. Šia lengvata jau pasinaudojo 16 įmonių ir įkurta 19 darbo vietų. Padidintas subsidijavimas išlaidoms, patiriamoms steigiant mažas ir labai mažas įmones, padengti. Subsidijomis pasinaudojo 18 įmonių. Patobulintas atleidimo nuo žemės, žemės nuomos ir nekilnojamojo turto mokesčio tvarkos aprašas.

Savivaldybė, norėdama pritraukti investuotojus, deda daug pastangų sukurdamą palankias sąlygas infrastruktūrai gerinti. Konkretus pavyzdys: ateinančiam į rajoną investuotojui buvo reikalingos dujos. Rajono savivaldybė skyrė 181 tūkst. eurų Tauragei dujofikuoti, o į rajoną atėjo 26 mln. eurų investicija. Ši investicija savivaldybės ir valstybės biudžetus papildys iki 7 mln. eurų. Be to, šis investuotojas, naudodamas unikalią technologiją, įdarbins apie 40 darbuotojų, kurie kurs pridėdamąją vertę ir mokės mokesčius. Be to, gamindami iš išrūgų miltelius, jie teiks pagalbą ir žemdirbiams, padidės pastarųjų produkcijos realizavimas.

Gerinama ir rajono pramonės infrastruktūra. Pramonės gatvėje įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai, suteikta galimybė žmonėms patogiau ir saugiau atvykti į darbą.

Kaip vertinate šiuos santykius reguliuojančių teisinių bazę?

Manau, kad reikia mažinti biurokratizmą, „verstis per galvą“, kad kontroliuojančios institucijos ir mes, politikai, nekurtume dirbtinių kliūčių, o padėtume verslo įmonėms. Keistai atrodo sprendimas apmokestinti investuojamą pelną. Į valstybės ir savivaldybių biudžetus nuo investicijų patenka iki 2 kartų daugiau mokesčių, nei nuo pelno mokesčio. Investavus dažnu atveju sukuriama naujos darbo vietos arba padidėja darbo našumas, sukuriama didesnė pridėtinė vertė ir sumokami dar didesni mokesčiai.

Ar yra įstatymų, kuriuos būtų galima pavadinti rakštimi savivaldai. Jei taip, į kokius įstatymus turėtų atkreipti dėmesį naujai išrinktas Seimas?

Per 2015–2016 metus į Tauragę atėjo daniško, norvegiško, švediško, vokiško ir lietuviško kapitalo investicijos, kurios sukūrė naujas, geriau apmokamas darbo vietas, o pagaminta produkcija yra eksportuojama į užsienio rinkas. Mokesčių mokėtojai sumoka didesnius mokesčius, iš kurių mes atgauname dalį gyventojų pajamų mokesčio, bet Finansų ministerija ta suma, kiek savivaldybė surinko viršplaninių pajamų, sumažina tikslinę dotaciją. 2015 metais Tauragės rajono mokesčių mokėtojai sumokėjo 17 proc. daugiau. Į Lietuvos biudžetą surinkta 2,3 proc. daugiau, bet Tauragės rajono savivaldybės biudžetas viršytas tik 0,5 proc. 2016 metais per devynis mėnesius gauta 558 tūkst. eurų papildomų pajamų, bet tokia pat suma bus sumažinta 2017 metų dotacija. Jei pagal makroekonomikos rodiklius Tauragės rajonas Lietuvoje yra labiausiai atsilikęs, gal bent dalį papildomai surinktų lėšų reikėtų palikti regiono vystymuisi. Tikimės, kad naujasis Seimas pakeis įstatymą, nes kito kelio nėra. To nepadarius bus sunku Lietuvos regionams. Neaišku, kam reikėjo priimti Fiskalinės drausmės įstatymą ir nustatyti visoms savivaldybėms vienodą 1,5 proc. skolinimosi limitą. Tuo labiau, kad įvykus tiesioginiams merų rinkimams du trečdaliai Lietuvos savivaldybių sumažino skolas. Tauragės rajono savivaldybės skola sumažėjo 35 proc. Pagal senąją tvarką, kuri skatino savivaldybes veiksmingai ir taupiai naudoti biudžeto lėšas, mes galėjome skolintis iki 8 mln. eurų, pagal naująją – iki pusės milijono eurų, o 2017 metais prie ES finansuojamų projektų mums reikės prisidėti mažiausiai 1,5 mln. eurų.

Tauragės rajonas šalyje buvo pristatomas kaip vienas tų, kur seniūnijoms savivaldybė yra suteikusi didžiausią savarankiškumą. Keitėsi ar ne tie santykiai?

Pastebėjome, kad seniūnijos darbus organizuoja greičiau ir pigiau nei savivaldybė, o savivaldybė – pigiau nei ministerijų departamentai. Kai viešųjų pirkimų konkursus organizuoja savivaldybės, prasiplečia galimybės dalyvauti ir smulkiesiems verslininkams. Kai viešieji pirkimai vyksta šalies mastu, dalyvių skaičius sumažėja iki minimumo, nes mažesnieji pagal iškeltas sąlygas negali net dalyvauti. Santykiai su seniūnijomis išliko tie patys, tik pradėjome reikalauti periodiškai tartis su bendruomenėmis, išgryninti ir išskirti didžiausias problemas, kurių be savivaldybės finansinės paramos seniūnijos negali išspręsti. Tai kelių asfaltavimas, duobių taisymas, apšvietimas, lauko žaidimų aikštelės ir kt.

Beje, palaikau mintį, kad seniūnus tiesiogiai rinktų gyventojai.

Tauragės rajonas turi nemažai aktyvių bendruomenių. Kokiais jų darbais galite pasidžiaugti?

Tauragė yra talentingų ir darbščių žemaičių kraštas. Tai įrodo didinga istorinė praeitis ir dabartis. Šiuo metu yra užsiregistravusios 166 nevyriausybinių organizacijos, iš kurių yra 33 kaimo ir septynios miesto bendruomenės.

Labai džiaugiuosi, kad bendruomenės stengiasi vietoje spręsti socialines, kultūrinės ir kitas problemas. Dalis bendruomenių turi gerų idėjų ir jas įgyvendina per projektus. Vienos bendruomenės gamina originalius, ekologiškus produktus, kuriais prekiauja per įvairias šventes. Kitos organizuoja turiningas kultūros ir sporto šventes, į kurias suvažiuoja žmonės iš viso Tauragės rajono. Dalis jų prisidėjo, kad 2016 metais įvyktų pirmosios Tauragės kaimo bendruomenių sporto žaidynės.

Kokius projektus, kuriančius rajono gyventojų gerovę, pavyko įgyvendinti ir kokius įgyvendinate?

Atėjo ir ateina užsienio ir lietuviškojo kapitalo investicijos, kuriančios naujas darbo vietas. Administracijos, tarybos ir visų savivaldybės administracijos darbuotojų dėka pavyko 35 proc. sumažinti savivaldybės skolą. 2016 metais savivaldybių reitinguose pakilome į 12 vietą (2014 m. buvome 44 vietoje). Pavyko 15 proc. sumažinti šilumos kainą. 2015 metais mokykloms remontuoti skyrėme tris kartus daugiau lėšų negu 2014-aisiais. Trijose Tauragės sporto salėse pirmą kartą įrengtas parketas. Kaimiškosiose seniūnijose įrengtos septy-

Tauragės rajono komanda (iš kairės): administracijos direktorius M. Petraitis, mero pavaduotoja V. Eičienė ir meras S. Mičiulis

nios lauko žaidimų aikštelės. 2015 metais išasfaltuota du kartus daugiau kelių ir gatvių nei 2014, nors dar yra mieste daugiau kaip 50 proc., o kaimo seniūnijose – daugiau kaip 90 proc. neasfaltuotų gatvių. Atidaryta lazerinė šaudykla, Pasipriešinimo kovų muziejus. Kraštiečiai dailininkui grafikui Alfonsui Čepauskui padovanojo vertingą savo gyvenimo darbų kolekciją, atidaryta galerija Skaudvilės gimnazijoje. 2016 metais vaikų vasaros stovykloms skyrėme keturis kartus daugiau lėšų.

Kokias viltis teikia 2014–2020 metų ES finansinės paramos laikotarpis?

Nors visa 2014–2020 metų ES parama Lietuvai yra 4 proc. didesnė, 60 savivaldybių per 10 regioninių plėtros centrų gaus tik dalį „pyrago“ ir mažiau nei per praėjusį laikotarpį. Tauragės regionui skiriama 35 proc. mažiau nei 2007–2014 metais, nors kraštas pagal pagrindinius makroekonomikos rodiklius labiausiai atsilikęs. Apie 84 proc. paramos yra palikta planiniams objektams, ir šiomis lėšomis disponuoja Vyriausybė. Tikiuosi, kad vėluojančią ES paramą tiek Tauragėje, tiek visoje Lietuvoje vis dėlto pavyks panaudoti. Nors daug ir teisingai buvo kalbama apie ES paramos investavimą į ekonomikos augimą, bet pagal ministerijų sudarytus lėšų panaudojimo aprašus ir taisykles to padaryti tiesiogiai savivaldybėms nepavyks. 2017 metais prie įvairių ES projektų Tauragės rajono savivaldybė turės prisidėti apie 1,5 mln. eurų, o skolintis gali net iki 0,5 mln.

Kokios trys didžiausi besibaigiančių metų džiaugsmi ir trys didžiausios problemos, su kuriomis susidūrėte?

Pradėjome nuo džiaugsmingų momentų. Vienas jų – dujotiekio atvedimas į Tauragę. Tai paskatins viso regiono plėtrą, prisidės prie naujų darbo vietų sukūrimo, padės pritraukti į regioną aukštesnės klasės specialistus, didins Tauragės ekonominį patrauklumą. Kitas džiaugsmingas momentas – Tauragės rajono taryba pritarė baseino statybai. Planuojama buvusiam kariniame miestelyje įrengti dviejų takelių (5 m) 25 m ilgio baseiną. Jame ketinama įrengti aukštą konstrukcinę arką su vandens ar rūko užuolaida, ant kurios būtų galima žiūrėti 3D filmus ir vaizdus, sukurti vonią, vaikų ir šeimos baseiną, čiuožyklą ir tris pirtis. Baseino projektas bus orientuotas į šeimas su vaikais. Džiugina ir didėjantis gimstamumas. 2015 metais Tauragėje buvo didžiausias gimstamumas per 15 metų. Tikras miesto pasididžiavimas – gimė ketvertukas ir tretukas! Visiems pavyzdys turėtų būti Genutės ir Stepono Venskaičių šeima, keturių kambarių bute užauginusi dešimt vaikų. Visi vaikai siekia mokslo ir sporto aukštumų – penki broliai tapo Lietuvos imtynių čempionais, du tapo pasaulio pirmenybių prizinininkais ir olimpiečiais. Dar vienas brolis gali tapti trečiu šeimos olimpiečiu!

Didžiausios problemos – nėra regioninės politikos, kuri skatintų savivaldybes traukti investicijas, kurti naujas darbo vietas, didinti mokesčių sumokėjimą. Vis dar skaudžios atliekų tvarkymo problemos. Ir, be abejo, socialiniai reikalai – trūksta socialinių būstų, rūpesčių kelia socialinės rizikos šeimos, tarp jų ir šeima, kurioje auga 17 vaikų, ir kt.

Ir pokalbio pabaigoje – Tauragės rajono vizija 2017 metais.

Esame išsikėlę tikslą – tapti pačiu ekologiškiausiu miestu Lietuvoje. Kol kas sėkmingai šia kryptimi ir judame. Per 2017 metus tikimės subalansuoti biudžetą, kad pakaktų lėšų prisidėti prie ES projektų ir investicinių projektų, finansuojamų 100 proc. iš savivaldybės lėšų.

2017 metų birželio mėnesį minėsime Tauragės 510 metų ir 500 metų bažnyčios reformacijos jubiliejus.

Kalbėjosi Genovaitė Paulikaitė

SANTYKYJE REIKALINGAS BALANSAS

Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis kartu su Seimo nariu Jonu Jaručiu (dešinėje) kreipėsi į aplinkos ministrą Kęstutį Navicką, siekdami išsiaiškinti, ar ištis Juodymo pelkėje, esančioje Rokiškio rajone, šalia Juodupės, aptiktos augmenijos ir gyvūnijos rūšys yra tiek svarbios, kad negalima aktyviai eksploatuoti čia susidariusio durpyno, kurio vertė – apie 80 mln. eurų. Ministras pasirinko aplinkosaugos pusę.

DVIEJŲ KARE – TREČIOJO PERGALĖ

Liaudies išmintis byloja, kad ten, kur du pešasi, laimi trečias. Panašiai atsitiko ir su Juodymo pelke. Dalyje jos dar nuo tarybinių laikų kasamos durpės, tačiau dėl daugiau kaip 200 ha ploto eksploatavimo ietis surėmė dvi stambios durpių gavybos ir realizavimo įmonės. Tai AB „Rėkyva“ ir UAB „Legra“. Kol verslininkai ieškojo teisybės, pelke susidomėję aplinkosaugininkai pareiškė, kad joje durpių gavyba negalima. Jų teigimu, pradėjus kasti durpes būtų visiškai sunaikinta iki šiol išlikusi nors ir nesaugoma aukštapelkė ir joje aptinkamos saugomos paukščių, vabzdžių ir augalų rūšys. Aptiktos į Raudonąją knygą įrašytos trys žinduolių rūšys – baltasis kiškis, šermuonėlis, lūšis, aštuonios paukščių – vapsvaėdis, mažasis erelis rėksnys, sketsakalis, tetervinas, pilkoji gervė, žvirblinė pelėda ir pilkoji meleta. Šalies gamtininkams ypatingą nerimą sukėlė iškilęs pavojus griežtai saugomai drugių rūšiai – pelkiniam satyriui.

„Ministro klausiau, ar daugiau niekur kitur nėra šių rūšių, pasirodo – yra“, – po susitikimo su ministru įspūdiškai dalijosi J. Jarutis.

PRARASTOS DARBO VIETOS

„Galbūt mano noras, kad Juodymo durpynas būtų eksploatuojamas, nėra labai toliaregiškas, palyginti su aplinkos ministro požiūriu, bet durpynas buvo ištirtas ir duoti visi leidimai jį eksploatuoti. Nekalbu apie darbo vietas. Kalbu apie durpyno eksploatavimo ekonominį efektą visai Lietuvai. Aš tikrai nesu prieš gamtą. Gamtą reikia saugoti, ir tai turi daryti specialistai, bet man svarbu, kad į rajoną ateitų kuo daugiau investuotojų, kad žmonės turėtų galimybes dirbti ir užsidirbti, – kalbėjo Rokiškio rajono meras A. Vagonis. – Man buvo pateikta informacija, kad Lietuvoje tai yra paskutinis didelio našumo durpių telkinys, kurį būtų galima eksploatuoti.“

Meras pažymi, kad pretendentė į durpyno eksploatavimą UAB „Legra“ savivaldybėje paprašius pateikė būsimos gamyklos projektą ir ketinimų protokolą. Numatyta vietoje daryti ir fasuoti durpių substratus. Tad būtų išvežama ne žaliava, o pagamintas produktas. Įmonėje buvo numatyta įkurti 30 darbo vietų. „AB „Rėkyva“, kuri jau dabar eksploatuoja dalį Juodymo durpyno, išveža durpes, bet ateityje galbūt ir jie prisijungtų ir įsteigtų vieną kitą darbo vietą“, – sakė meras ir pabrėžė, kad jis nebūtų pritaręs durpyno eksploatavimui, jei durpės būtų tik iškasamos ir išvežamos.

Mero įsitikinimu, geriausias būdas priversti verslininkus padidinti darbuotojams atlyginimus yra konkurento atvedimas. Ir tada ne tik žmonės geriau uždirba, bet ir išryškėja neskaidrumo atvejai. „Manau, tada ir AB „Rėkyva“ aktyviau pradėtų ieškoti būdų, kaip padidinti atlyginimus“, – svarstė rajono meras ir pažymėjo, kad Rokiškio rajoną jis mato kaip išvystytos pramonės zoną, tad vienas jo tikslų – pritraukti kuo daugiau investuotojų.

VEIKLĄ LEIDO, BET NEPASITIKI

„Draudimą eksploatuoti Juodymo durpyną suprasčiau, jei prieš tai būtų kilę kokių abejonių“, – pažymi A. Vagonis.

Planuojamo durpyno Juodymo pelkėje poveikį aplinkai vertino UAB „GJ Magma“. Aplinkosaugininkai piktinasi, kad dabartinė tvarka leidžia suinteresuotoms įmonėms poveikio aplinkai vertinimus užsakyti iš trečiųjų šalių, o vėliau juos pateikti kaip pagrindinius dokumentus Aplinkos apsaugos agentūrai, kuriais remiantis ir priimami sprendimai dėl gamtinių objektų eksploatavimo.

„Vertinimą atliko nepriklausomi ekspertai, ir kilus nepasitikėjimui galima pasitelkti kitą ekspertą“, – pasiteiravus, ar teisingas sprendimas poveikio aplinkai vertinimą perduoti privačių asmenų įmonėms, sakė Seimo narys J. Jarutis.

„Manau, turėtų būti daugiau principingumo. Jei valstybė įmonei išdavė licenciją, valstybė ir turi pasitikėti licencijuota įmone, prisimdamą atsakomybę už veiklos skaidrumą. Tarnautojai ar specialistai, duodantys leidimus, atstovauja valstybei, tad jie turi būti atsakingi ir už tos įmonės veiklos kokybę. Kyla įtarimų, būtina aiškintis, ar licencijuota įmonė yra tikrai nepriekaištingos reputacijos, – teigė rajono meras A. Vagonis. – Įmonės, kurioms suteiktos licencijos ir kurioms nėra pateikta jokių pretenzijų, reikia ir mums patiems gerbti. Gerbkime jų darbą. Pagaliau gerbkime pinigus. Juk už darbą

verslininkai įmonei sumokėjo.“

Mero pastebėjimu, tiek AB „Rėkyva“, tiek UAB „Legra“ yra viešųjų bendrovių ir preciziškai laikosi įstatymo, tad jei vertinant poveikį aplinkai būtų kilę kokių neaiškumų, jie nebūtų ėmęsi tolesnių veiksmų.

PIRMUMAS GAMTAI AR ŽMOGUI

Poveikio aplinkai vertinimas reikalingas imantis vos ne kiekvieno projekto, ir dalis jų gali susidurti su panašiomis problemomis. „Gamtosaugoje labai aktyvus nevyriausybinis sektorius. Kad ir vilkų saugojimas. Per metus vien Kupiškio rajone vilkai išplovė per 70 galvijų. Jie eina į kiemus ir pjauna šunis. Tačiau juos reikia saugoti, – kalbėjo Seimo narys J. Jarutis. – Tas pat pasakytina ir apie saugotinas teritorijas. Tikslai labai geri: išsaugoti gamtą. Bet ir žmogui toje gamtoje turi būti vietos. Žmogus turi gyventi, dirbti ir užsidirbti. Lietuvoje yra saugomi tūkstančiai hektarų pelkynų. Saugokime juos, nebeplėsdami plotų naujais, kuriuose gyvena ir kituose pelkynuose sutinkamos rūšys.“

Seimo narys sako, kad kartais net sunku suvokti, kas saugoma. Ir pamini Lėvens draustinį Kupiškio rajone. „Žmonės atsiėmė žemę, bet ūkinės veiklos ten plėtoti negali. Plotas virsta šiukšlynu ir šabakštynu. Arba Karsakiškis. Gyventojai dūsta nuo dūmų, o daryti aplinkkolei neleidžiama, nes pievoje gyvena kažkoks vabaliukas“, – pastebėjimu pasidalijo Seimo narys ir pažymėjo, kad vis dėlto reikalinga analizė, ar tikrai Lietuvai reikia tiek saugomų teritorijų, kuriose griežtai reglamentuojama žmogaus veikla.

„Manau, pirmiausia turi būti žmogus, – Seimo nariui pritarė Rokiškio rajono meras A. Vagonis. – Išsaugojame pelkę, bet prarandame 30 darbo vietų. Susideliokime pagaliau, ko mums reikia. Laukti, kol Lietuvoje žmogų įrašysime į Raudonąją knygą?.. Jei toks mūsų tikslas, tada tiesiai ir pasakykime, kad ES investuoja Lietuvoje į tai, kad būtų išsaugota gamta, kuria galėtų pasigrožėti atvykstantys turtingi žmonės iš kitų šalių. Nemanau, kad tokia strategija yra bloga. Tačiau už tai ES turėtų Lietuvai mokėti kompensaciją. Visame pasaulyje žalieji kovojo ir kovos, neretai reikšdami ir perteklinius reikalavimus. Man svarbiausia žmogus ir kad jis turėtų darbą, turėtų pragyvenimo šaltinį.“

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.

PARAGAUK PASAULIO, PARAGAUK LIETUVOS

Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas į sceną pakvietė visų Klaipėdos regiono savivaldybių merus. Ūkio ministrui M. Sinkevičiui ir Turizmo departamento direktorei J. Kazlauskienei (kairėje) įteikti Klaipėdos – Lietuvos kultūros sostinės geros valios ambasadorių ženklai

„Paragauk pasaulio, paragauk Lietuvos“ – tokiu šūkiu sausio 20–22 d. Lietuvos konferencijų ir parodų centre „Litexpo“ vyko 5-oji turizmo ir aktyvaus laisvalaikio paroda „Adventur“.

PUIKIOS TURIZMO PERSPEKTYVOS

Atidarydamas parodą ūkio ministras Mindaugas Sinkevičius pabrėžė, kad 2017 m. Jungtinės Tautos paskelbė Tarptautiniais darniojo turizmo skatinimo metais, tad simboliška ir džiugu, kad šiemet į tarptautinę parodą Vilniuje pristatyti savo valstybių susirinko apie 300 atstovų iš 27 šalių. Ministro teigimu, Lietuva atstovauja Europai Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) Darniojo turizmo komitete, yra šios organizacijos Europos regiono komisijos vicepirmininkė, o dabar kandidatuoja į PTO Vykdomąją tarybą.

„Ir toliau naudodami tiek ES paramą, tiek šalies biudžeto lėšas investuosime į turizmą, ypač į Lietuvos pristatymą užsienio šalims, į informacijos apie Lietuvos turizmą sklaidos įvairinimą. Į šalies turistinio potencialo pristatymą aktyviau įtrauksime diplomatinį korpusą, – po parodos atidarymo iškilmių „Savivaldybių žinioms“ sakė ministras M. Sinkevičius. – Turime susitelkti, siekdami turistus pritraukti ne tik į didžiuosius Lietuvos miestus, bet ir į šalies regionus, kurie su savo išskirtinėmis etnografinėmis, kultūrinėmis, kulinarinėmis savybėmis yra vis dar iki galo neatrasti.“

APDOVANOTI SĖKMINGIAUSIEJI

Dzūkisku tautiniu kostiumu pasipuošusi ir dzūkiska tarpe prabilusi Turizmo departamento vadovė Jurgita Kazlauskienė paskelbė Sėkmingiausiųjų.

„Tikime, kad šiemet laureatams įteiktos vėtrungės turės simbolinę reikšmę – juk gero vėjo jiems linki ne tik turizmo profesionalai, bet ir paprasti keliautojai, turėję galimybę dalyvauti balsavime. Tapusieji turizmo sėkmingiausiaisiais padarė didžiausią įspūdį turistams praėjusiais metais ir, neabejojame, po apdovanojimų įkvėps ne vieną leistis į kelionę po Lietuvą ir atrasti išskirtines vietas“, – laureatus sveikino J. Kazlauskienė.

Šiemet buvo pakeistos ir jau 13 kartą vykstančių tradicinių Turizmo sėkmingiausiųjų taisyklės – nacionalinės turizmo asociacijos ir turizmo profesionalai atrinko 30 nominantų, o jau dešimties pačių sėkmingiausių

rinkimai buvo atiduoti į visuomenės rankas. Visi galėjo mėnesį dalyvauti balsavime internetu ir pareikšti nuomonę – tokių buvo apie 11 tūkstančių.

Sėkmingiausiu 2016 m. turizmo produktu paskelbtas „Plungės išmanusis parkas“. „Pasinaudojant moderniosiomis technologijomis sukurta pažintinė ekskursija po Plungės parką keliomis kalbomis. Atsisiųsdinus programą į išmanųjį telefoną, galima daug įdomaus sužinoti apie parke augančius medžius ir kitus augalus, gyvūnus. Malonu, kad Lietuvos žmonės tą mūsų produktą įvertino. Dėkoju Plungės viešosios bibliotekos darbuotojams, kurie įdėjo daug išminties ir išmanymo, kad Plungė tęstų tradicijas būti viena įdomiausių ir gražiausių vietovių Lietuvoje“, – atsiimdamas apdovanojimą sakė Plungės rajono meras Audrius Klišionis.

Į sėkmingiausios 2016 m. turizmo traukos vietovės apdovanojimą pretendavo Kaunas, Pamarys ir Telšiai. Labai nedidele balsų persvara pergalę balsavime pelnė Kaunas. Turizmo proveržis Kaune – stulbinantis. Praėjusių metų pabaigoje Kaunui UNESCO oficialiai suteikė dizaino miesto statusą už kūrybingumą – tuo galima įsitikinti ne tik grožintis tarpukario *art deco* stiliaus miesto architektūra, bet ir sienų graficiais. Unikaliai Kauno architektūrai yra suteiktas Europos paveldo ženklas. Kauno tarpukario architektūra gali tapti penktuoju Lietuvos objektu, įtrauktu į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Be to, Kaunas siekia tapti 2022 m. Europos kultūros sostine.

Turizmo ambasadore 2016 išrinkta kulinarė, žurnalistė, knygų autorė Beata Nicholson. Sėkmingiausio 2016 m. kelionių organizatoriaus vėtrungę pelnė Baltic Travel Group. Sėkmingiausias 2016 m. sveikatos turizmo paslaugų teikėjas – viešbutis „Palanga“ Palangoje. Sėkmingiausio 2016 m. žiniasklaidos projekto, skatinančio turizmą, titulą laimėjo LRT dokumentinių filmų ciklas „Mano miestas“. Balsavusieji už Sėkmingiausiųjų 2016 m. turizmo iniciatyvą nusprendė, kad šio apdovanojimo verta Virtuvės mitų grovėjų komandos knyga „99 Places of Taste in the Baltics“. Sėkmingiausiu 2016 m. apgyvendinimo paslaugų teikėju tapo Comfort Hotel LT Vilniuje. Radailių dvaras Klaipėdos rajone pripažintas sėkmingiausiu 2016 m. kaimo turizmo paslaugų teikėju. Specialusis apdovanojimas už inovatyvumą skirtas Valstybės pažinimo centrui, kurio iniciatorė yra Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Praėjusiais metais kovo mėnesį pradėjęs veikti šis centras yra ne tik inovatyviausias muziejus šalyje, bet ir tapo vienu labiausiai lankomų objektų.

Geriausiai pažinti regioną padeda turizmo informacijos centrai. Dėl sėkmingiausio 2016 m. turizmo informacijos centro vardo varžėsi Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centras, Ukmergės turizmo ir verslo informacijos centras ir Kauno marių regioninio parko lankytojų centras. Dideliu atotrūkiu nuo kitų konkurentų laimėjo Klaipėda.

MERO KVIETIME – MUZIKOS AKORDAI

„Mes jau trečią kartą pelnome sėkmingiausio turizmo informacijos centro vardą, – šalies gyventojų pripažinimu džiaugėsi centro direktorė Romena Savickienė. Klaipėda – jūrinio turizmo sostinė, ir Klaipėdos TKIC vaidmuo šioje srityje yra labai svarbus. Tai įstaiga, kuri tiesiogiai dirba tiek pritraukdama kruizines linijas, tiek aptarnaudama turistus uoste ir mieste. 2016 metais į Klaipėdą atvyko 52 kruiziniai laivai, kuriais keliaudami mūsų šalyje apsilankė 64 285 turistai iš įvairiausių pasaulio šalių. Tai beveik 7 proc. daugiau nei 2015 m. Turistų patogumui vasarą Klaipėdos TKIC įkuria filialą kruizinių laivų terminale. Turistams pristatomos ne tik Klaipėdos regiono lankomos vietos, bet supažindinama ir su visos Lietuvos turizmo galimybėmis. „Šiemet tikimės sulaukti dar daugiau svečių, nes mūsų miestas tapo Lietuvos kultūros sostine. Tad miesto gyvenimas dar labiau praturtės įvairiais renginiais“, – sakė R. Savickienė.

„Adventur 2017“ kvietė paragauti pasaulio ir Lietuvos, tačiau, pasak klaipėdiečių, ragavimas suprantamas ne tik kaip patiekalų skoniai, kartu tai ragavimas ausimis, akimis ir širdimi. Klaipėdos kraštas šią temą transformavo savaip ir parodos lankytojus pasitiko su šūkiu „Paragauk Klaipėdos kultūros“.

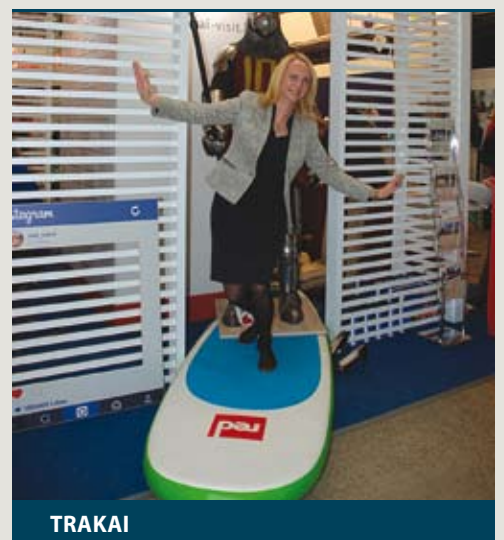
Jau per parodos atidarymą klaipėdiečiai dovanojo reginį. Turistiškai apsirengęs

miesto meras Vytautas Grubliauskas su dukra atliko dainą „Svajonių miestas Klaipėda“ ir kartu su smilgininkais kvietė apsilankyti ne tik Klaipėdoje, bet geriau pažinti ir visą regioną. Kaip bendrystės įrodymą jis į sceną pakvietė visų Klaipėdos regiono savivaldybių merus. Ūkio ministrui M. Sinkevičiui ir Turizmo departamento direktorei J. Kazlauskienei įteikti Klaipėdos – Lietuvos kultūros sostinės geros valios ambasadorių ženklai. „Tikiu, kad Klaipėda taps neužšąlančiu kultūros uostu, šviečiančiu visame regione, spinduliuojančiu kultūra, ir neliks nė vienos kultūros provincijos“, – sakė Lietuvos kultūros sostinės 2017 ambasadorius M. Sinkevičius.

ŠILALĖ

„Po ilgos pertraukos dalyvaujame turizmo parodoje. Turime ką parodyti rajono svečiams. Vien piliakalnių mūsų rajone yra 33. Atidarėme slidinėjimo trasą. Pernai – baseiną. Mūsų rajone yra pirmasis Lietuvos muziejus – tai Dionizo Poškos baubliai. Lakūno Stasio Girėno tėviškė. Turime nemažai rekreacinių vietovių“, – rajono privalumus vardijo Šilalės rajono meras Jonas Gudauskas ir priminė, kad piliakalnių metais būtina aplankyti iškiliausią Žemaitijos Medvėgalio piliakalnį.

TRAKAI

Ši žiema stebina galimybe viduryje ežero nemokamai naudotis Wi-Fi ir pasilinksinti saugioje čiuožykloje, kurios apšvietimui naudojama saulės energija. Vasarį Trakuose vyks tradicinė oro šventė, o po jos – blynais, žaidimais, dainomis ir kitomis pramogomis gundys Užgavėnės. „Mes labai didžiuojamės pilimi, bet ir be jos turime ką parodyti ir kuo nustebinti“, – sakė Trakų rajono merė Edita Rudelienė, stovėdama ant banglentės.

PARODOS AKIMIRKOS

UKMERGĖ

„Visus, kurie alkani kaip vilkai, Ukmergė yra pasiruošusi pamaitinti. Visi bus sotūs, o kai žmogus sotus, tai ir patenkintas, o patenkintas žmogus kitaip atranda Lietuvą, – smagiai kraštą pristatė Ukmergės rajono meras Rolandas Janickas (**kairėje**). – Nemažas įdirbis pristatant žydų paveldą. Atsirado ir žydiškas maistas. Prezidento Antano Smetonos vasaros rezidencija siūlo daug įdomių pramogų. Džiaugiamės, kad renkant sėkmingiausiuosius konkuravome su Kaunu ir Klaipėda.“

RIETAVAS

„Ogi sujungsime Oginskio kelią su Pieno keliu, dar pridėsime Lopaičių piliakalnį su bebulingu šaltiniu, – juokavo Rietavo turizmo ir verslo informacijos centro direktorė Laima Dockeyienė. – Rietave labai daug neatrastų dalykų. Žmonės rodo savo sugebėjimus, savo virtuvę. Rietavą suranda vokiečiai, švedai. Pernai Pieno kelyje lankėsi 8 tūkst., o Rietave – per 73 tūkst. turistų ir kiek dar neregistruotų!“ „Džiaugiamės, kad prieš metus įsisteigėme turizmo centrą ir jau turime rezultatą. Tikiu, kad turistiniai projektai įsibėgės ir eis į gylį ir plotį“, – centro darbu patenkintas Rietavo savivaldybės meras Antanas Černeckis (**antras iš kairės**).

ZARASAI-SKUODAS

Prie Zarasų rajono stendo besisvečiuojantys skuodiškiai turėjo apie ką pasikalbėti. Rajonai turi bendryščių: abi savivaldybės yra vartai į Latviją. „Tikimės, kad skuodiškiai aktyviau lankysis šiame ežerų ir miškų krašte, o zarasiečiai suras mūsų kraštą“, – sakė Seimo narė Levutė Staniuvienė. „Mes turime akmenų muziejų, kokio Zarasai neturi. Pas mus yra didžiausias Lietuvos akmuo, anksčiau anei Lietuva paminėta vietovė“, – aplankyti Žemaitiją kvietė Skuodo rajono meras Petras Pušinskas (**kairėje**). „Apsilankius Zarasuose būtina pamatyti Stelmužės ažuola, kuris pernai tapo Lietuvos medžiu. Turime Šlyninkos malūną, kuriame kepama duona. Įdomias veiklas vysto mūsų ūkininkai. Kadangi paroda skirta gurmanams, pristatome Salako seniūnijos sraigininkes ir kviečiame paskanauti sraigių“, – nenusileido Zarasų rajono meras Nikolajus Gusevas (**dešinėje**).

PANEVĖŽYS

„Mūsų turistiniai ištekliai – kultūros objektai ir renginiai, – sakė Panevėžio miesto meras Rytis Mykolas Račkauskas. – Turime garsų Juozo Miltinio teatrą, puikų tradicinį renginį „Glass džiazas“, vykstantį kas dveji metai. Tai tarptautinis renginys, kuriame į vieną reginį susipina ugnis, pučiamas stiklas ir džiazas. Vasarą kviečiame į renginių ciklą „Susitikime penktadienį“. Po atviru dangumi rodomas kinas, grojama, šokama. Buvusiame seniausiame „Garso“ kino teatre kuriamas menų cechas.“ Šioje parodoje panevėžiečiai duris į savo miestą atvėrė, pasinaudodami Juozo Miltinio gurmaniškais ypatumais, kur karaliaus raudonas vynas, geltonos rožės, prancūziškas sūris ir unikalūs receptai iš šio garsaus režisieriaus gurmaniškos virtuvės.

PAGĖGIAI

„Jei ne Mažoji Lietuva, ne čia buvusios spaustuvės, lietuvių kalbai išlikti būtų buvę sunkiau, nes iš mūsų krašto į Lietuvą keliavo lietuviškos knygos. Be Mažosios Lietuvos galbūt nebūtų ir didžiosios Lietuvos“, – sakė Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis (**centre**) prie parodoje eksponuojamos Martyno Jankaus muziejuje įrengtos ir edukacinius užsėdimus organizuojančios knygrišklos.

KUPIŠKIS

„Šiomet, ypač antroje metų pusėje, atvykstančius į Kupiškį gali pasitikti daug nepatogumų, nes miestas bus kasamas ir perkasamas. Prsidės didesnių projektų vykdymas. Turi įsibėgėti mūsų baseino statyba, infrastruktūros projektai“, – iš anksto atsiprašo Kupiškio rajono meras Dainius Bardauskas ir mero pavaduotojas Aurimas Martinka, kviesdami pasidžiaugti „Kupiškėnų vestuvėmis“, tikru kupiškėnų alumi, tikra duona, medumi, pienu ir iš jo pagamintu tikru sūriu.

KAUNAS

„Dar visai neseniai niekas turbūt nebūtų patikėjęs, kad Kaunas gali būti pastebėtas turizmo temoje. Labai džiugu, jog mūsų pastangos įvertintos. Pritraukti skrydžiai, sėkmingas kelias į UNESCO, įvairios iniciatyvos, atskleidžiančios Kauno savitumus, nepaaiškinama Sugiharos namų trauka Japonijos turistams. Miestas akivaizdžiai tvarkosi ir miesto svečius pasitinka tvarkingesniais fasadais, atsinaujinusia autobusų stotimi. Neabejaju, kad netolimoje ateityje ne tik turizmo profesionalai, bet ir miestiečiai, visi Lietuvos gyventojai pajus naudą iš visų aplinkybių, kurios lėmė, jog šiais metais Kaunas pripažintas sėkmingiausia turizmo vietoje“, – kalbėjo Kauno vicemeras Simonas Kairys (**antras iš dešinės**).

KAUNO r.

Kauno rajono turizmo informaciniame centre įsikūrę Raudondvario dvaro dvariščiai su Kauno rajono meru Valerijumi Makūnu (**centre**) ir muziejaus direktoriumi Zigmū Kalesinsku kvietė pasivaikinti apelsinų sriuba ir priminė, kad grafų Tiškevičių laikais Raudondvario dvare buvo sukaupta didelė citrusinių augalų kolekcija. Dideli maždaug 3,5 metro aukščio apelsinmedžiai, citrinmedžiai, mandarinmedžiai žiemą augo oranžerijoje, o vasarą būdavo pastatomi aikštės kraštuose ir priešais rūmus. Tad turistai, apsilankę Raudondvario dvare, ekskursijos pabaigoje vaišinami apelsinų sriuba.